

ved sin Bestemmelse om den Eneret, der skal tilkomme Kystfejere til Aalegaardsfiskeri udfor deres Grunde, en Forudsætning om den i vor Ret utvilsomt anerkjendte Hovedregel med Hensyn til Adgangen til Fiskeri i Havet, at dette Fiskeri staar aabent for Alle. Denne Regel, der tydelig er udtalt i Frdn. af 2den Januar 1740, faar en naturlig Begrænsning ved den af de allerhøjeste Reskripter af 12te Maj 1696 og 15de Decbr. 1758, jfr. Rancellieirkulæverne af 1ste og 4de Mai 1819, fremgaaende Regel, at det kun er de danske Undersaatter, hvem Fiskeriet paa dansk Soterritorium tilkommer. Hvad Maaden for Fiskeriets Udøvelse i Havet angaar, har Danske Lov i 5—10—45, der iøvrigt handler om Limfjorden, en almindelig Bestemmelse om Rasteviddet i de Garnredfæder, der bruges til Fiskeri, hvilken Bestemmelse vel ikke vides at have haft nogen direkte praktisk Betydning, men dog, som udtalende et Princip om Lovgiverens Berettigelse til at give begrænsende Forskrifter i saa Henseende, ikke er uden Betydning. Disse Lovgivningsbestemmelser indeholde, hvor faa de end ere, et tilstrækkeligt Omrids til Rasteviddet af Retten til at drive Fiskeri i Almindelighed, og de lade i Grunden i saa Henseende Intet tilbage, om det end vel nok tør siges, at det kan være hensigtsmæssigt, om Fundamentalsætningerne udvisses noget nærmere, navnlig forsaavidt angaar Retten til Fiskeri i Havet, og at de Undtagelser fra Hovedreglen, som i Tidernes Løb have udviklet sig, tilbøds baserede paa Sædvane, faa en udtrykkelig Omtale i Lovgivningen. Med Hensyn til Bestyttelse for Fiskeriretten og Straf for Indbryd i den have vi kun den ubestemte Forskrift i 5—10—25 om at „staa til Rette som for U hjemmelt“ jfr. Pl. 26de Oktbr. 1751 og 15de Septbr. 1827; iøvrigt maa man holde sig til de almindelige Bestemmelser om Ejendomsrettens Sikkerhed og de almindelige kriminalistiske og politiretlige Regler og Grundsætninger. I saa Henseende turde der derfor være Grund til at søge fremkaldt en mere detailleret Lovgivning.

Hvad endelig angaar Udøvelsesmaaden af Fiskeriet, da er det utvilsomt, at vor nugældende Lovgivning kun kan være fyldestgørende, hvor der drives et ringe Fiskeri, af saa Fiskere og med saa Arter af Redfæder, men at den ingenlunde kan tilfredsstille de Krav, som stilles, hvor en Mængde Fiskere med talrige forskellige Redfæder samles paa Fiskepladserne. En hertil svarende Lovgivning have vi for Limfjorden, hvis fra gammel Tid af rige og for den omboende Befolkning overordentlig betydningsfulde Fiskeri har fremkaldt en righoldig Lovgivning, som omfatter alle de Forhold, hvis Ordning kræves ved en større Fiskeridrift, og tillige — i hvert Fald naar bortses fra de siden Loven af 29de Decbr. 1857 udkomne Bestemmelser — maa siges at indeholde en bifaldsværdig Udvikling af de Grundsætninger, som altid bør være de raadende ved enhver rationel Ordning af en saadan Fiskeridrift. Naar Lovgivningen ikke hidtil paa lignende Maade har beskæftiget sig med Fiskerierne udenfor Limfjorden, da er dette vistnok aldeles naturlig begrundet deri, at de ikke i nogen højere Grad have trængt til en Ordning i det Specielle, idet hverken de stedlige Naturforhold have medført Trang hertil eller større Rigdom paa værdifuld Fisk og derved fremkaldt Tilstrømning af Fiskere have gjort det til en Nødvendighed for Lovgiveren at gaa i det Enkelte med Forskrifter. Det er navnlig Limfjordsfiskeriets store Betydning som Erhvervs- eller endog Subsistentskilde for den omboende Befolkning, som tidlig har maattet henbringe Regeringens Opmærksomhed paa ved Lovforskrifter at stille Forholdene saaledes, at der værnedes om dets Bestaaen fra Slægt til Slægt, hvilket Formaal nødvendig maatte medføre Baaud paa Friheden i Brug af Redfæder, der maatte anses for skadelige, og Fiskemaader, der vilde forstyrre Ligevægt i Afdelingen til Udøvelse af de forskellige Fiskerier, af hvilke det ene ikke maatte begunstiges paa Bekostning af det andet. Det vil ogsaa med Hensyn til Limfjorden kunne anføres som ikke uden Betydning i den her omhandlede Henseende, at den i sin Tid, indtil 1825, ikkun havde eet smalt Indløb fra det aabne Hav, og at Indløbene nu fra begge Sider mod Vest og Ost ere meget snævre, hvorfor en overdreven Drift af Fiskeriet her vil kunne vise sin Virkning ved Opskifning, medens saadant mindre staar til at besejgte i Fiskebønde som f. Ex. Drejsund og Bølterne, der staa i en mere aaben Forbindelse med Havet til begge Sider. Hertil kommer, at den Mængde Fiskeredfæder, der tidlig ere komne i Brug i Limfjorden, i de paa mange Steder snævre Løb besværede Sejladsen, hvorfor Lovgivningen maatte tvinge Fiskerne til at lade Sejlbybet frit, jfr. Christiern II's Frdn. af 1ste Novbr. 1515, Christian III's Frdn. af 14de Febr. 1546, D. L. 5—10—45. Endvidere medførte den Ordning, der udviklede sig med Hensyn til det i sin Tid saa rige Sildefiskeri, og hvorefter Retten til samme væsentligt knyttedes til faste Bvundgarnstæder og Baaadrætssteder, der vare i de tilgrænsende Beboeres Eje, og som derhos tidlig bestattedes af Staten, at Lovgiveren nødtes til at give Regler til Bestyttelse for dette Sildefiskeri mod Hindringer fra andre, navnlig de løse Fiskeredfæders Brug. Og endelig maa som en vigtig Foranledning til mange Love om Fiskeriet i Limfjorden nævnes den her tidlig opkomne og stærkt drevene Brug af Pulsvaaddet, et Fiskeredfæde, som lige fra Christiern II's Dage indtil vor Tid har været Gjenstand for den mest forskellige Bedømmelse, men som Lovgiveren dog stadig lige indtil Læret 1867 har anset det nødvendigt at holde indenfor visse, videre eller snævrere, Grænser paa Grund af dets opskiffende Egenskaber og den Hindring, det lægger for andet Fiskeris frie og virksomme Drift. Det slaar imidlertid neppe fejl, at Trang til en nærmere Regulering af visse Fiskeriforhold udenfor Limfjorden maa have